

NIMISTÖOPAS

Sisältö

1	Selkeät nimet vahvistavat HUSin brändiä	3
2	Yleisperiaatteet organisaationimien käytöstä.....	3
	Brändinimi HUS Helsingin yliopistollinen sairaala.....	4
	Virallinen nimemme HUS-yhtymä	5
3	Tulosalueet ja tulosyksiköt.....	5
4	Potilashoidon yksiköiden nimet.....	7
5	Sairaaloiden nimet	9
6	Tehtävänimikkeet.....	10
7	Affiliaatit tieteellisissä julkaisuissa	11
8	Mediahaastattelut – omien tietojen antaminen	11
9	Tytäryhtiöt	11
10	Viimeisimmät päivitykset	12

Hyväksytty HUSin johtoryhmässä 29.5.2018, päivitetty HUS-yhtymän perustamisen myötä 1.2.2023.

1 Selkeät nimet vahvistavat HUSin brändiä

Pyrimme nimien käytössä selkeyteen ja yhdenmukaisuuteen. Nimien oikeanlainen käyttö vahvistaa yhtenäistä brändiä ja mielikuvaa HUSista asiantuntevana ja helposti lähestyttävänä organisaationa.

Tämä opas on tarkoitettu koko henkilökunnan käyttöön ja jaetaan myös muun muassa ulkoisille sidosryhmille, kuten kielenhuoltajille. Opas auttaa löytämään oikeat ajantasaiset nimet yksiköille ja rakennuksille, sillä pitkän historian aikana HUSissa on tapahtunut paljon muutoksia organisatorakenteissa ja sairaaloissa.

Opas sisältää listoja eri asioiden virallisista nimistä suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi sekä oikeinkirjoitusohjeita. **HUS kirjoitetaan versaalilla eli suuraakkosilla, mutta se taivutetaan siten, että sijapäätteet liitetään suoraan HUSiin ilman kaksoispistettä.** Kun sanaan HUS on tarpeen lisätä jokin toinen sana, suositetaan yhdyssanan sijasta genetiiviä: HUSin sairaalat (ei HUS-sairaalat).

Svenska: Precis som på finska skrivs HUS med versaler på svenska. Eftersom namnets grundform slutar på s får HUS inget separat genitiv-s, t.ex. HUS personal, HUS årsberättelse och HUS byggnader.

2 Yleisperiaatteet organisaationimien käytöstä

Tuomme esiin toiminnan liittymisen HUSiin

Aina kun on kyse HUSin tuottamasta toiminnasta, siitä eri tavoin viestittäessä tulee tuoda esille palvelun tai toiminnon kuuluminen HUSiin. Sana HUS liittyy kyseisen palvelun osaksi isompa kokonaisuutta ja antaa palvelulle laatutakuun. Toisaalta, jotta HUSin brändi vahvistuisi, HUSin tulee näyttäytyä yhteneväisenä kokonaisuutena.

Potilasviestinnässä pääpaino sairaaloissa ja palveluissa

Potilasviestinnässä pyrimme mahdollisimman pitkälti eroon organisaatiolähtöisyydestä ja tuomme esille palveluita ja/tai sairaaloita. Potilas kutsutaan hoitoon tiettyyn potilashoidon yksikköön tiettyyn sairaalaan tai muuhun rakennukseen. **Pääsääntöisesti potilaan ei ole tarpeellista tietää, mikä tulosityksikkö kyseisen yksikön toiminnasta vastaa. Organisaatorakenteet ovat sisäisessä toiminnassa ja viestinnässä tärkeitä, mutta potilasviestinnässä ne pyritään häivyttämään.**

Silloin kun samankaltaista palvelua on tarjolla useissa eri yksiköissä/rakennuksissa ja näiden yksiköiden potilaille halutaan viestiä yhteneväisesti esimerkiksi käyttäen samoja potilasohjeita, käytämme tarkoituksenmukaista palvelun nimeä. **Palveluiden nimien ei tarvitse noudattaa organisaatorakenteita.**

Palvelun nimi voi olla:

- erikoisalan nimi (esim. lastenkirurgia tai neurologia)
- erityisyöntekijöiden tuottama palvelu (esim. fysioterapia tai sosiaalityö)
- toimenpide (esim. sädehoito, täyhystystoimenpiteet)
- tietyn sairauden tai sairausryhmän hoito (diabeteksen hoito, sydänsairauksien hoito)

Käytämme tarkoituksenmukaisia nimiä, ei kaikkia mahdollisia

Viestittäessä eri toiminnoista kannattaa asettua vastaanottajan asemaan: mitä tietoa hän tarvitsee ymmärtääkseen, mihin kokonaisuuteen asia, toiminto tai henkilö sijoittuu HUSin organisaatiossa. Harvoin on tarpeen tuoda esille kaikkia mahdollisia organisaatiotasoja.

Uudet nimet harkiten

Kun otamme käyttöön uusia nimiä, on meidän pyrittävä nimien pitkäikäisyyteen. Esimerkiksi rakennuksia nimettäessä on hyvä välttää nimen sitomista rakennuksen toimintaan, koska toiminta voi muuttua.

Brändinimi HUS Helsingin yliopistollinen sairaala

HUS ei ole lyhenne vaan nimi. Brändinimen käytöstä päätettiin HUS-kuntayhtymän hallituksessa 20.11.2017.

Nimi on:

HUS Helsingin yliopistollinen sairaala
HUS Helsingfors universitetssjukhus
HUS Helsinki University Hospital

Miksi brändinimi, milloin sitä käytetään?

Brändinimi on nimi, jolla haluamme, että palvelumme tunnetaan. Brändinimessä HUS-käsitteeseen sidotaan entistä vahvemmin yliopistollisuus ja siten tuodaan esille HUS-brändin suurinta vahvuustekijää.

Brändinimen myötä HUS lakkaa olemasta lyhenne ja muuttuu sanaksi. Sitä käytetään erisnimenä, joka on kaikilla kielillä sama.

Brändinimeä käytetään lähes kaikessa HUSin viestinnässä: potilasviestinnässä, rekrytoinnissa, sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä.

Miten brändinimeä käytetään?

Brändinimestä voi käyttää sekä lyhempää muotoa **HUS** tai pitkää muotoa **HUS Helsingin yliopistollinen sairaala**. Useimmiten on luontevaa kussakin asiayhteydessä käyttää pitkää muotoa kerran ja sen jälkeen siirtyä lyhyen muodon käyttöön. On myös mahdollista käyttää vain lyhyttä muotoa brändinimestä.

HUS kirjoitetaan versaalilla eli suuraakkosilla. Suomen kielellä HUS taivutetaan siten, että sija-päätteet liitetään suoraan HUSiin ilman kaksoispistettä. Tällä korostetaan sitä, että HUS ei ole enää lyhenne, vaan sana.

Kun sanaan HUS on tarpeen lisätä jokin toinen sana, suositetaan yhdyssanan sijasta genetiiviä: HUSin viestintä (ei HUS-viestintä) tai HUSin sairaalat (ei HUS-sairaalat). Mikäli on tarpeen muodostaa yhdyssana, lisätään se yhdysviivalla (HUS-tasoinen).

HUSissa työskentelee huslaisia. Henkilökuntamme on huslaisia (ei hussilainen tai husilainen).

Svenska: HUS är ett namn och inte längre en förkortning. Namnet HUS används precis som andra namn som slutar på -s i grundform, som Anders och Lukas. På svenska fungerar HUS både i sammansättningar och konstruktioner med genitiv. Sammanhanget avgör vilken konstruktion som behövs. I en genitivkonstruktion behövs inget genitiv-s, i en sammansättning behövs ett bindestreck. Till exempel HUS-anställd för huslainen och HUS personal för HUSin henkilökunta. HUS i kombination med ett bindestreck fungerar alltså på svenska.

Milloin brändinimeä ei käytetä?

Brändinimen sijaan virallisissa asiakirjoissa käytetään perussopimuksessa määriteltyä HUS-yhtymän nimeä (ks. seuraava luku).

Virallinen nimmemme HUS-yhtymä

HUS-yhtymä, ruotsiksi HUS-sammanslutningen, on hyvinvointialueesta annetussa laissa tarkoitettu hyvinvointiyhtymä.

Suomeksi	Ruotsiksi	Englanniksi
HUS-yhtymä	HUS-sammanslutningen	HUS Group, the joint authority for Helsinki and Uusimaa Kun HUS-yhtymään viitataan tekstissä uudestaan, voidaan käyttää HUS Group .

Perussopimuksessa määriteltyä HUS-yhtymän nimeä käytetään virallisissa asiakirjoissa, kuten toimielimien ja viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoissa, HUSin toisille viranomaisille (esim. aluehallintovirastolle, Valviralle tai tuomioistuimille) osoittamissa virallisissa lausunnoissa ja muissa kirjelmissä, HUS-yhtymän sopimuksissa ja laskutusosoitteessa.

HUS-yhtymällä on yksi y-tunnus. Sopimusasiakirjoissa voi olla selkeyden vuoksi syytä käyttää HUS-etuliitettä selkeyttämään sopijaosapuolta tarkemmin, esimerkiksi HUSin viestintä.

3 Tulosalueet ja tulosityksiköt

Tulosalueiden ja tulosityksiköiden nimeen ei kiinteästi liitetä HUS-lyhennettä. **Ulkoisessa viestinnässä kussakin asiayhteydessä on kuitenkin syytä varmistaa, että tulosityksikön kuuluminen osaksi HUSia tulee esille.** Tämä voidaan tuoda esille esimerkiksi käyttämällä asiakirjassa HUSin logoa tai tuomalla yhteys HUSiin tekstissä, esimerkiksi ”HUSin Vatsakeskuksen juuri päättyneessä hankkeessa...”.

Osalla tulosityksikoistä on nimestä lyhenne. **Nämä lyhenteet on tarkoitettu käyttönimiksi vain sisäiseen käyttöön,** eikä niitä tule käyttää virallisissa asiakirjoissa tai ulkoisessa viestinnässä.

TULOSALUEET		
Suomeksi	Ruotsiksi	Englanniksi
Aivokeskus	Hjärncentrum	Brain Center
Naisten, lasten ja nuorten palvelut	Tjänster för kvinnor, barn och unga	Services for Women, Children and Adolescents
Konservatiiviset palvelut	Konservativa tjänster	Non-operative Services
Operatiiviset palvelut	Operativa tjänster	Operative Services
Akuutti, leikkaus- ja tehohoitokeskus	Centrum för akut-, operativ- och intensivvård	Center for Emergency, Perioperative, and Intensive Care Medicine
Diagnostiikkakeskus	Diagnostikcentrum	Diagnostic Center
Konsernipalvelut	Koncerttjänster	Shared Group Services

TULOSYKSIKÖT		
Suomeksi	Ruotsiksi	Englanniksi
Akuutti	Akuten	Emergency Medicine and Services
Lasten ja nuorten sairaudet	Sjukvård för barn och unga	Children and Adolescents
Leikkaussalit ja tehohoito	Operationssalar och intensivvård	Perioperative and Intensive Care
Naistentaudit ja synnytykset	Kvinnosjukdomar och förlossningar	Gynecology and Obstetrics
Neurokeskus	Neurocentrum	Neurocenter
Psykiatria	Psykiatri	Psychiatry
Pää- ja kaulakeskus	Huvud- och halscentrum	Head and Neck Center
Sisätaudit ja kuntoutus	Internmedicin och rehabilitering	Internal Medicine and Rehabilitation
Sydän- ja keuhkokeskus	Hjärt- och lungcentrum	Heart and Lung Center
Tukielin- ja plastiikkakirurgia	Muskuloskeletal och plastikkirurgi	Muskuloskeletal and Plastic Surgery
Syöpäkeskus	Cancercentrum	Comprehensive Cancer Center
Tulehduskeskus	Inflammationscentrum	Inflammation Center

Vatsakeskus	Gastrocentrum	Abdominal Center
Radiologia ja patologia	Radiologi och patologi	Radiology and Pathology
Fysiologia, genetiikka ja preanalytiikka	Fysiologi, genetik och preanalytik	Physiology, Genetics and Preanalytics
Kemia ja mikrobiologia	Kemi och mikrobiologi	Chemistry and Microbiology

Suomeksi	Ruotsiksi	Englanniksi
Apteekkipalvelut	Apotekstjänster	Pharmaceutical Services
Runkopalvelut	Bastjänster	Support Services
Tilakeskus	Lokalcentral	Facilities Center
Tietohallinto	IT-förvaltning	IT Management
Työterveys	Företagshälsovård	Occupational Health Services
Ulkoisen tarkastuksen yksikkö	Enheten för extern revision	External Evaluation Unit

4 Potilashoidon yksiköiden nimet

Jokaisella HUSin potilashoidon yksiköllä tulee olla virallinen nimi suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. **Yksiköiden viralliset suomenkieliset nimet vahvistetaan vuosittain taloushallinnon ylläpitämässä vastuuyksikköluettelossa.** Toimintayksiköiden nimien oikeellisuudesta, yhteneväisyydestä ja kieliversioista vastaavat tulosyksiköt. Ennen nimen muuttamista HUSin viestinnän ammattilaiset tarkistavat ja katselmoivat toivotut muutokset ja varmistavat, että muutokset ovat yllä kuvattujen linjausten mukaisia. Kyseisestä luettelosta nimet siirtyvät useisiin tietojärjestelmiin. Samoja nimiä tulee käyttää kaikissa järjestelmissä, esitteissä, opasteissa ja niin edelleen.

Potilashoidon yksiköiden nimeämisessä on hyvä huomioida termien yhteneväinen käyttö:

- Potilashoidon yksiköiden nimeämisissä suositetaan termejä osasto, poliklinikka ja vastaanotto.
- Poliklinikka on kokonaisuus, joka muodostuu erilaisista vastaanotoista. Vastaanotto voi myös liittyä osastotoimintaan (esimerkiksi osaston jälkitarkastusvastaanotto).

- Asema-termin käyttöä tulee välttää.
- Yksikkö-termin käyttöä tulee välttää uusien potilashoidon yksiköiden nimeämisessä. Vaikintuneita nimiä, jotka ovat yksikkö-päätteisiä, ei tarvitse muuttaa.
- Keskus-termiä tulee käyttää toimintojen nimeämisestä harkitusti ja säästäen. Keskusta voi käyttää potilashoidon yksikön nimessä, jos toiminta on valtakunnallista tai toimintaa on jostain muusta syystä tarvetta profiloida erityisesti.

Potilashoidon yksiköiden nimeämisohjeet:

- Yksikön nimeämisessä on ensisijaisesti ajateltava potilaita.
- Nimen tulee olla mahdollisimman selkeä ja ymmärrettävä, vaikeita lääketieteen termejä tulee välttää.
- Jos mahdollista, yksikön nimestä on hyvä käydä ilmi, millaista toimintaa yksikössä on, esimerkiksi ”Sisätautien osasto K6”. Jos yksikön nimestä uhkaa tulla liian pitkä toiminnan monimuotoisuuden vuoksi, voidaan yksikkö nimetä Osasto K6:ksi.
- Yksiköiden nimissä tulee välttää lyhenteitä. Esimerkiksi lyhenteitä PÄIKI, LEIKO ja LYHKI voi käyttää sisäisesti, mutta yksikön virallisessa nimessä niitä ei saa olla.
- Englanninkielistä nimeä ei voi käyttää suomen- ja ruotsinkielisten nimien korvaajana.
- Samankaltaiset yksiköt tulee nimetä samalla logiikalla, esimerkiksi laboratorioiden nimien tulee olla yhteneväiset.
- Yksikön nimeen ei liitetä kiinteästi HUS-liitettä. Jos yksikkö sijaitsee erillään HUSin sairaalakiinteistöistä, yksikön toimiminen osana HUSia tuodaan ko. kiinteistössä pääsääntöisesti esille HUS-logolla. Jos tämä ei ole mahdollista esimerkiksi kiinteistön opasteesta, tällöin yksikön nimen eteen lisätään HUS. Puhuttaessa tai kirjoitettaessa yksiköstä, käytetään HUSia taivutetussa muodossa: ”HUSin Silmätautien kuntoutuspoliklinikka sijaitsee...”.

Yksiköiden nimien oikeinkirjoitus

Kunkin yksikön nimi on erisnimi. Suomeksi ja ruotsiksi yksikön nimen ensimmäinen sana kirjoitetaan isolla alkukirjaimella, muut pienellä. Englanniksi käytetään isoja alkukirjaimia kaikissa sanoissa.

Silloin kun tekstissä luetellaan useita yksiköitä, niiden nimet voidaan kirjoittaa kokonaan pienillä kirjaimilla. Esimerkiksi: Jorvin sairaalassa sijaitsevat seuraavat sisätautien yksiköt: endoskopiayksikkö, sisätautien poliklinikka, sisätautien osasto S4 ja päiväosasto, sisätautien osasto S6 ja kardiologian osasto S7.

5 Sairaaloiden nimet

Alla olevassa taulukossa on HUSin sairaaloiden ja niiden sairaaloiden, joissa HUSilla on toimintaa, nimet suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Suomeksi	Ruotsiksi	Englanniksi
Auroran sairaala	Aurorasjukhuset	Aurora Hospital
Espoon sairaala	Esbo sjukhus	Espoo Hospital
Iho- ja allergiasairaala	Hud- och allergisjukhuset	Skin and Allergy Hospital
Herttoniemen sairaala	Hertonäs sjukhus	Herttoniemi Hospital
Psykiatriakeskus	Psykiatricentrum	Psychiatry Center
Hyvinkään sairaala	Hyvinge sjukhus	Hyvinkää Hospital
Jorvin sairaala	Jorvs sjukhus	Jorvi Hospital
Kellokosken sairaala	Kellokoski sjukhus	Kellokoski Hospital
Kirurginen sairaala	Kirurgiska sjukhuset	Surgical Hospital
Laakson sairaala	Dals sjukhus	Laakso Hospital
Lohjan sairaala	Lojo sjukhus	Lohja Hospital
Meilahden sairaalat	Mejlans sjukhus	Meilahti Hospitals
Meilahden kolmiosairaala	Mejlans triangelsjukhus	Meilahti Triangle Hospital
Meilahden tornisairaala	Mejlans tornsjukhus	Meilahti Tower Hospital
Meilahden siltasairaala	Mejlans brosjukhus	Meilahti Bridge Hospital
Naistenklinikka	Kvinnokliniken	Women's Hospital

Peijaksen sairaala	Pejas sjukhus	Peijas Hospital
Porvoon sairaala	Borgå sjukhus	Porvoo Hospital
Puistosairaala	Parksjukhuset	Park Hospital
Raaseporin sairaala	Raseborgs sjukhus	Raseborg Hospital
Silmä-korvasairaala	Ögon-öronsjukhuset	Eye and Ear Hospital
Syöpäkeskus	Cancercentrum	Comprehensive Cancer Center
Uusi lastensairaala	Nya barnsjukhuset	New Children's Hospital

Suomeksi ja ruotsiksi sairaaloiden nimien ensimmäinen sana kirjoitetaan isolla kirjaimella. Englanniksi artikkeleita lukuun ottamatta nimen kaikki sanat kirjoitetaan isolla.

Sairaaloiden nimiin ei liitetä kiinteästi HUS-etuliitteitä. On kuitenkin hyvä huomioida, että asiayhteydestä käy ilmi, että kyse on HUSin sairaalasta. Esimerkiksi sairaalan opastekyltissä tulee lukea HUS Jorvin sairaala. Tekstissä, jossa viitataan johonkin sairaalaan, on luontevampaa käyttää geneetiivimuotoa ”HUSin Kirurgisessa sairaalassa tehtiin ensimmäisenä...”. Silloin kun kyseessä ei ole HUSin sairaala (kuten esimerkiksi Espoon sairaala tai Auroran sairaala), sairaalan nimen eteen ei lisätä HUSia.

Svenska: På svenska behåller resultatenheter och sjukhusen sitt namn i bestämd form också i kombination med namnet HUS. Om HUS ändå ska stå med, till exempel i förtydligande syfte, är det modellen HUS Kirurgiska sjukhuset och HUS Dagkirurgiska enheten som gäller. Då HUS inte är en fast del av namnet ska det inte heller påverka namnets form (använd alltså inte formen HUS kirurgiska sjukhus). Till exempel: ”På HUS Kirurgiska sjukhuset utfördes ...” “En ny avdelning öppnades på HUS Tölö sjukhus ...”

6 Tehtävänimikkeet

HUSissa käytetään ainoastaan toimitusjohtajan hyväksymiä tehtävänimikkeitä ja kelpoisuusehtoja. Lista käytössä olevista tehtävänimikkeistä ja niiden käännöksistä ruotsiksi ja englanniksi julkaistaan vuosittain intranetissa.

Ruotsinkielisissä nimikkeissä HUSissa käytetään Kevan käännöksiä, jotta nimikkeet ovat valtakunnallisesti yhteneväiset. Työntekijöiden tulee käyttää edellä mainitussa listassa olevia nimikkeitä ja niiden käännösversioita johdonmukaisesti kaikissa eri yhteyksissä.

7 Affiliaatiot tieteellisissä julkaisuissa

HUSin henkilökunnan tieteellisissä julkaisuissa tulee olla aina kaksi toimipaikkaa: HUS ja Helsingin yliopisto. Yliopisto merkitään toimipaikaksi myös silloin, kun henkilöllä ei ole työsuhdetta yliopistolle. Tämä siksi, että käytännössä tieteellisessä työssä hyödynnetään aina Helsingin yliopiston infrastruktuuria, rahaa tai henkilökuntaa. Jos julkaisun tekijät ovat vain Helsingin yliopiston henkilökuntaa ja mitään HUSin resurssia ei ole käytetty ko. tutkimuksen tekemisessä, jätetään HUS pois.

Affiliaatiot kirjoitetaan muotoon:

Oppiaine/erikoisala, University of Helsinki and Helsinki University Hospital

Esimerkkejä:

1. Ophthalmology, University of Helsinki and Helsinki University Hospital
2. Pathology and Gastroenterological Surgery, University of Helsinki and Helsinki University Hospital
3. Lastenkirurgia, Helsingin yliopisto ja Helsingin yliopistollinen sairaala
4. Neurologia ja Neurokirurgia, Helsingin yliopisto ja Helsingin yliopistollinen sairaala

8 Mediahaastattelut – omien tietojen antaminen

HUSin erilaiset organisaatorakenteet eivät pääsääntöisesti ole tarpeellista tietoa suurelle yleisölle. Mediahaastattelujen työpaikkatiedoissa tulee pyrkiä selkeyteen ja lyhyteen. Kun HUSin työntekijä on haastateltavana uutis- tai aikakausimediassa, työpaikkatietona käytetään aina HUSia.

Useimmiten riittää yhdistelmä "erikoisala titteli HUSista". Esimerkiksi "urologian ylilääkäri XX HUSista". Jos sairaalakiinteistö on haastattelun kannalta olennainen, se voidaan lisätä näin: "urologian ylilääkäri XX HUSin Peijaksen sairaalasta".

Suurelle yleisölle viestittäessä käytetään HUSin eri organisaatorakenteita (esimerkiksi tulosalu-eita, tulosyksiköitä tai sairaanhoitoalueita) mahdollisimman vähän. Joissakin tapauksissa ne toki ovat tarpeen. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi yksittäisen johtajan haastattelussa, jossa lukijalle olennainen tieto on, minkä organisaatiokokonaisuuden johtajasta on kyse. Tällöin työpaikkatieto esitetään muotoa: titteli etunimi sukunimi [tulosyksikön tai tulosalueennimi].

Haastateltavan kannattaa pyytää antamansa haastattelut tarkistettavaksi. Asiasisällön lisäksi tulee tarkistaa, että työpaikkatieto on kirjoitettu edellä mainitulla tavalla.

9 Tytäryhtiöt

HUSilla on useita tytäryhtiötä, kuten esimerkiksi HUS-Kiinteistöt Oy, Puro Tekstiilihuoltopalvelut, HYKS-instituutti ja Orton Oy.

Tytäryhtiöt vastaavat omasta brändistään ja nimistöstään. Tässä nimistöoppaassa ei käsitellä tytäryhtiöiden nimistöä.

10 Viimeisimmät päivitykset

Kappale	Päivitys	Pvm